

Butlletí DivalData

Butlletí del Departament de protecció de dades i
Seguretat de la Informació de la Diputació Provincial
de València

Butlletí N.º 38 | Agost 2023

QÜESTIONS FREQUENTS EN EL PADRÓ D'HABITANTS

ÍNDEX

QÜestions freqüents en el Padró d'Habitants INTRODUCCIÓ2

1. Poden cedir-se les dades del padró municipal a la policia en l'exercici de les seues funcions?3
2. Pot una administració local utilitzar les dades del padró per a fomentar la participació ciutadana?3
3. Es pot comunicar informació sobre la inscripció padronal de totes les persones inscrites en un immoble al propietari d'aquest?.....4
4. És possible comunicar dades personals del padró a una empresa proveïdora com a concessionària d'una entitat pública?5
5. Es poden cedir dades personals del cens a l'Oficina de Correus, a fi de facilitar el repartiment de cartes en llocs disseminats, és a dir, fora del nucli urbà?.....6
6. Pot accedir un regidor a les dades personals continguts en el padró?7
7. Es poden cedir dades padronals a una mancomunitat per a la gestió de serveis mancomunats? 8
- NOTÍCIES.....9

Us convidem a traslladar-nos aquelles temàtiques que resulten del vostre interès per als pròxims butlletins informatius. Aquestes peticions hauran de dirigir-se a:

Diputació de València

Departament de Protecció de Dades i
Seguretat de la Informació

Pl. de Manises, 4 46003 València

email: dpdsi@dival.es

SUSCRIPCIONS

Si desitges subscriure's al nostre Butlletí informatiu accedeix al següent [enllaç](#).

INTRODUCCIÓ

L'actualització de la Guia de “*Protecció de Dades i l'Administració local*”, la primera versió de la qual va publicar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (d'ara en avant, AEPD) en 2018, porta amb si l'ampliació del contingut d'algunes de les consultes presentades davant l'Agència relatives al padró municipal. Tractarem en aquest Butlletí de donar resposta a algunes de les preguntes més freqüents en aquesta àrea.

És necessari per a això tindre en compte el caràcter de les dades que obren en el Padró municipal, així la jurisprudència ha declarat de manera reiterada que: *“Les dades del padró són confidencials perquè contenen dades pròpies de l'àmbit de privacitat dels empadronats com s'infereix de la simple lectura de l'article 16.2 de la Llei de Bases de Règim Local on s'exposen les dades que obligatòriament consten en el Padró i que estan sotmesos a la Llei orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal amb l'única excepció continguda en l'article 16.3 d'aquesta Llei de Bases”*.

Continuant amb el precepte, l'apartat tercer recull, en relació amb la possible cessió de les seues dades, els principis que regeixen la transmissió i utilització de les dades del Padró Municipal, en disposar que *“Les dades del Padró Municipal se cediran a altres Administracions públiques que el sol·liciten sense consentiment previ a l'afectat solament quan els siguen necessaris per a l'exercici de les seues respectives competències, i exclusivament per a assumptes en els quals la residència o el domicili siguen dades rellevants. També poden servir per a elaborar estadístiques oficials sotmeses al secret estadístic, en els termes previstos en la Llei 12/1989, de 9 de maig, de la Funció Estadística Pública i en les lleis d'estadística de les comunitats autònomes amb competència en la matèria”*.

A la vista de l'exposat, i tenint en compte les disposicions en matèria de protecció de dades personals, tractarem de dirimir que base jurídica pot legitimar, en cada cas, el tractament de les dades del Padró, donant resposta a les qüestions que es plantegen.

1. Poden cedir-se les dades del padró municipal a la policia en l'exercici de les seues funcions?

Les dades contingudes en el padró municipal d'habitants poden comunicar-se a la Policia Local sempre que es complisquen els següents requisits:

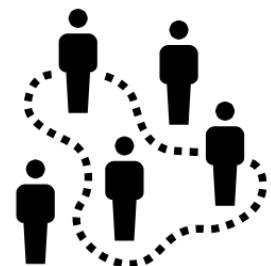
- S'assegure que s'utilitzen únicament aquelles dades que són **adequats, pertinents i no excessius**, que, amb caràcter general, seran nom, cognoms i domicili;
- La **comunicació** es realitze en **el marc d'expedients concrets i amb necessitats degudament justificades**, relacionades amb les funcions d'interés públic de la Policia Local definides en l'article 53 de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat;
- Es **garantisquen la confidencialitat i seguretat** de les dades personals. D'altra banda, i atés el principi de minimització de dades del RGPD, no es podria realitzar una comunicació massiva de les dades del Padró a la Policia. No obstant això, és possible habilitar els mitjans tècnics necessaris perquè la comunicació de dades puga realitzar-se mitjançant un accés per part de la Policia Local en les seues pròpies oficines al Padró Municipal, amb les limitacions anteriorment descrites.

2. Pot una administració local utilitzar les dades del padró per a fomentar la participació ciutadana?

El padró municipal d'habitants es concep com un registre administratiu, en el qual consten les dades dels veïns d'un municipi i constitueix prova de la residència en el municipi i del domicili habitual en aquest.

D'altra banda, l'article 69.1 de la LBRL imposa a les Corporacions locals l'obligació de facilitar la més àmplia informació sobre la seua activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local, podent el Municipi promoure tota classe d'activitats i prestar quants serveis públics contribuïsqen a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal (article 25.1 LBRL), corresponent en el seu cas a l'Alcalde la representació de l'Ajuntament o al President en la Diputació (article 2.1.b).

En conseqüència, i atesa l'obligació legal referida a l'efecte de fonamentar la licitud del tractament d'aquestes dades sobre la base del que es disposa en el RGPD, **es poden utilitzar les dades del padró per a fomentar la participació ciutadana en la mesura de les funcions descrites en l'article 25 i 69 de la LBRL.**

3. Es pot comunicar informació sobre la inscripció padronal de totes les persones inscrites en un immoble al propietari d'aquest?

L'AEPD considera que l'expressió «dades del Padró municipal» que s'empra en l'article 16.3 de la LBRL es refereix únicament a les dades que, en sentit propi, serveixen per a atendre la finalitat a què es destina el Padró municipal: la determinació del domicili o residència habitual dels ciutadans, l'atribució de la condició de veí, la determinació de la població del municipi i l'acreditació de la residència i domicili.

La comunicació de dades del Padró municipal queda limitada pel citat article 16.3 de la LBRL a les Administracions públiques, per la qual cosa atés el principi de legitimació de dades de l'article 6 del RGPD, i com que el sol·licitant no ostenta tal condició, únicament cabrà el consentiment de l'afectat per a l'accés a les dades del padró en el supòsit de fet plantejat.

En els supòsits d'arrendament de l'habitatge, una opció podria ser la inclusió en el contracte d'una clàusula en la virtut de la qual l'arrendador i l'arrendatari pacten que aquest últim haurà de donar-li trasllat a aquell d'una còpia de l'empadronament en l'habitatge en els terminis que expressament s'assenyalen; i, en aquest sentit, si per a l'arrendador fora essencial el compliment d'aquesta clàusula, podria pactar-se que l'incompliment determinaria la resolució del contracte, és a dir, atorgar a aquest pacte la virtualitat de condició resolutòria.

A títol d'exemple, si aquesta fora la voluntat de les parts, poguera estipular-se que l'arrendatari haurà de donar trasllat a l'arrendador d'una còpia del certificat o volant d'empadronament en el termini de tres mesos des de la signatura del contracte, i que en cas d'incompliment podrà resoldre's el contracte.

No obstant això, conforme al que es disposa en la disposició addicional dècima de la LOPDGDD, l'Administració Local responsable del padró **pot apreciar la concurrència en el sol·licitant un interès legítim que prevalga sobre els drets i interessos dels afectats** segons el que s'estableix en l'article 6.1.f) del RGPD.

La comunicació de dades a tercers, a l'empara del que es preveu en l'article 6.1.f) del RGPD, requereix la realització de la corresponent **prova de sospesament** amb la finalitat de determinar si l'interès legítim de qui els sol·licita preval sobre el dret a la protecció de dades dels afectats, la qual cosa suposa que el responsable del tractament:

- Ha de **valorar l'interès legítim invocat pel sol·licitant**, atesa la concreta finalitat per a la qual se sol·licite el certificat o volant d'empadronament.
- Ha **d'atendre igualment l'especial situació** en la qual pugen trobar-se els afectats.
- Quant al requisit de **la ponderació dels drets i interessos en conflicte**, aquesta dependrà, en principi, de les circumstàncies concretes del cas particular que es tracte.

4. És possible comunicar dades personals del padró a una empresa proveïdora com a concessionària d'una entitat pública?

En primer lloc, una empresa que efectua la prestació d'un servei per compte de l'Administració Pública, en aquest cas, un Ajuntament o la Diputació tindrà la condició d'encarregada del tractament; article 4.8 del RGPD) «*encarregat del tractament*» o «*encarregat*»: la persona física o jurídica, autoritat pública, servei o un altre organisme que tracte dades personals per compte del responsable del tractament.

És per això que, l'Ajuntament o la Diputació com a **responsable de tractament ha de formalitzar un acte jurídic o contracte per encàrrec de tractament** amb aquesta empresa, de conformitat amb l'article 28 RGPD. Amb això, l'empresa assumeix les obligacions i responsabilitats en protecció de dades, conforme disposa el citat precepte.

En concret, l'article 28.3 RGPD, estableix que en l'acte jurídic o contracte per encàrrec es recollirà l'objecte, la duració, la naturalesa i la finalitat del tractament, el tipus de dades personals i categories d'interessats, i les obligacions i drets del responsable la relació entre responsable (= Administració pública contractant) i encarregat de tractament (= contractista o adjudicatari) es recull en la Disposició addicional vintena cinquena "*Protecció de dades de caràcter personal*" de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic; si bé, les referències a la derogada Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, s'han d'entendre al citat article 28 RGPD i article 33 LOPD-GDD.

Quant al tractament de dades que poguera dur a terme l'encarregat del tractament, en principi, l'empresa estarà legitimada per a tractar les dades de **caràcter personal** que en el contracte per encàrrec s'hagen estipulat com a necessaris per a dur a terme el tractament de dades. L'empresa no necessitarà recaptar el consentiment dels interessats per a tractar les dades.

En estar realitzant una labor per compte de l'entitat, la legitimitat o llicitud del tractament de les dades resideix en la necessitat per al compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament (Administració que corresponga en cada cas).

Ara bé, això s'ha de valorar conforme al principi de «minimització de dades» o de qualitat de les dades com disposa en l'article 5.1.c) del RGPD, això és, que les dades que vagen a tractar siguin **adequats, pertinents i limitats** al necessari en relació amb els fins per als quals seran tractats.

Finalment, quant a la forma en què es transmeten les dades a l'empresa, si s'efectua mitjançant correu electrònic s'ha de procurar que siga en arxiu xifrat o encriptat. De la mateixa manera, si s'entrega mitjançant suport que estiga restringit l'accés al contingut mitjançant claus.

Vaga dir, i així preveu l'article 28 RGPD i es contempla en els contractes per encàrrec de tractament, que l'empresa, una vegada finalitzada la labor, està obligada a retornar o destruir les dades; no podent fer ús ni cessió a tercers.

5. Es poden cedir dades personals del cens a l'Oficina de Correus, a fi de facilitar el repartiment de cartes en llocs disseminats, és a dir, fora del nucli urbà?

Les dades objecte de cessió obren el padró d'habitants el que ens exigeix una aproximació al règim jurídic al qual es troba sotmés aquest fitxer. Aquest règim jurídic es conté, com ja hem comentat anteriorment, en els articles 15, 16 i 17 de la LBRL.

L'article 16.3 de la LBRL és clar, en assenyalar, com un dels pressupostos per a la cessió de dades del padró, que tant cedent com cessionari tinguen la condició d'Administració Pública, suposat que no concorre en el present cas.

Hem d'assenyalar que conforme a la Llei 43/2010, de 30 de desembre del Servei Postal Universal, Correus és l'operador designat per llei per a prestar el servei postal universal a Espanya, però quant a la seua naturalesa jurídica, en virtut del art.1 de la Reial decret 176/1998, de 16 de febrer, pel qual s'aprova el seu Estatut, Correus i Telègrafs és una entitat pública empresarial que es regeix per dret privat.

Es tracta, per tant, d'una societat mercantil que es regeix per l'ordenament jurídic privat, excepte en les matèries que li siga aplicable la normativa pressupostària, comptable, de control financer i de contractació, en la seua condició de societat integrant del sector públic, conforme al que es disposa en l'article 3 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, en coordinació amb l'article 166 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques.

En la consulta plantejada davant l'AEPD no es fa referència al fet que la sol·licitud d'informació realitzada per Correus es trobe dins de les facultats de la inspecció establides per l'art. 53 de la citada Llei 43/2010, suposat en el qual sí que s'estableix un deure de col·laboració.

En conseqüència, trobant-nos fora dels supòsits establits per l'art. 16 de la LBRL, hem d'assenyalar que les dades del Padró són confidencials en virtut de l'article 53 del Reial decret 1690/1986, d'11 de juliol que regula el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals, i el seu accés es regeix pel Reglament General de Protecció de Dades (RGPD), i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

Sent això així, ha de concloure's que no existeix l'habilitació legal exigida per l'art. 6.1 del RGPD per a la cessió, sense el consentiment de l'afectat, de les dades del padró sol·licitat per Correus i Telègrafs.

En conclusió, la cessió a Correus i Telègrafs de dades relatives a l'adreça d'una persona sense el previ consentiment de la mateixa resulta contrari a la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

6. Pot accedir un regidor a les dades personals continguts en el padró?

Sobre aquesta qüestió indicar que el règim del dret dels regidors a obtenir informació necessària per a exercir les seues funcions de control està previst, amb caràcter general, en l'art. 77 de la LRBRL- i en els arts. 14 i següents del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals -ROF-. Així, l'art. 77 LRBRL i 14 ROF indiquen que:

"Tots els membres de les Corporacions locals tenen dret a obtenir de l'Alcalde o President o de la Comissió de Govern quants antecedents, dades o informacions obren en poder dels serveis de la Corporació i resulten precisos per al desenvolupament de la seua funció."

Per part seua, l'art. 15 ROF estableix que els serveis administratius locals estan obligats a facilitar la informació, sense que el regidor acredite estar autoritzat, en els següents casos:

"a) Quan es tracte de l'accés dels membres de la Corporació que ostenten delegacions o responsabilitats de gestió, a la informació pròpia d'aquestes.

b) Quan es tracte de l'accés de qualsevol membre de la Corporació, a la informació i documentació corresponent als assumptes que hagen de ser tractats pels òrgans col·legiats que formen part, així com a les resolucions o acords adoptats per qualsevol òrgan municipal.

c) Quan es tracte de l'accés dels membres de la Corporació a la informació o documentació de l'entitat local que siguen de lliure accés per als ciutadans."

Tenint en compte la normativa referenciada i la jurisprudència existent en aquest sentit, podem entendre un posicionament favorable a l'accés dels regidors a la informació del padró municipal, així com a les resolucions d'altres, però aquest posicionament està justificat en la **necessitat que aquest accés estiga vinculat i trobe causa en les seues facultats de decisió, control i fiscalització de les quals participen els regidors en la seua qualitat de membres de l'entitat.**

En aquest sentit, també es pronuncia l'AEPD en el seu Informe 1 de gener de 2001, sobre accés a les dades del padró per regidors de les corporacions locals, en el qual conclou que:

"En aquests supòsits, el cessionari només podrà utilitzar les dades en l'àmbit i per al concret fi de l'exercici d'aquesta competència, atés que aquest és el límit establert en la LRBRL, indicant al seu torn l'article 4.2 de la Llei orgànica 15/1999 que les dades "no podran utilitzar-se per a finalitats incompatibles amb aquelles per a les quals les dades hagueren sigut recollits", havent-se en conseqüència informat desfavorablement suposats d'utilització de les dades del Padró Municipal Habitants per part de membres d'una corporació (inclòs l'Alcalde) per a la remissió de cartes de salutació o benvinguda a determinats residents en el municipi."

En conseqüència, els regidors de les corporacions locals, en tant representants de la voluntat popular, tenen dret a accedir a les dades personals del padró municipal, ja que l'art. 77 LRBRL els capacita per a accedir a quantes dades obren en poder dels serveis de la Corporació i resulten precisos per al desenvolupament de la seua funció. No obstant això, en l'art. 16.3 LRBRL s'estableix que es podran cedir les dades quan es tracte d'assumptes exclusivament en els quals la residència o el domicili són dades rellevants.

Ateses les consideracions realitzades, resultarà possible la cessió als regidors de la corporació consultant de les dades contingudes en el padró municipal i, per extensió, en les resolucions d'altres, si la mateixa es fonamentara en la necessitat que els regidors sol·licitants estiguen degudament informats, a fi de dur a terme la seua funció de control, en els termes previstos en l'art. 77 LRBRL.

Qüestió diferent al dret d'accés a la informació, és el dret a obtindre còpies dels expedients. L'accés a aqueixes còpies està sotmés als requisits i condicions exigits en l'article 16 del ROF, que limita el deslliurament de les mateixes als casos d'accés lliure dels regidors a la informació i, als casos en què això siga expressament autoritzat pel President de la Junta de Govern Local.

7. Es poden cedir dades padronals a una mancomunitat per a la gestió de serveis mancomunats?

L'article 16.3 de la LRBRL és el títol habilitant per a la cessió de dades del padró sense consentiment de l'afectat establint-se en el mateix un doble requisit: D'una banda, cedent i cessionari han de ser Administracions Públiques i, d'altra banda, la sol·licitud ha de fundar-se en l'exercici d'una competència pròpia per a la qual el domicili siga una dada rellevant.

En aquest cas, **la cessió es produeix entre Administracions Públiques** sent convenient per a la gestió dels serveis que estiguen sent prestats des de la Mancomunitat.

Una vegada exposada l'existència d'habilitació legal, ha de recordar-se que a més de consentiment o habilitació legal, és necessari complir amb una sèrie de condicions d'accés a les dades:

- La informació haurà de ser atés el **principi de minimització** de dades del RGPD, no es podrà realitzar una comunicació massiva de dades.
- La cessió de la informació es realitzarà, en la mesura que siga possible, **mitjançant mitjans informàtics o telemàtics**, i es durà a terme respectant els drets i garanties que emparen als ciutadans pel que fa a les dades que d'ells disposa l'Administració (Considerant 31 RGPD).
- L'accés telemàtic haguera d'estar configurat de tal manera que resulte vedat a uns altres tercers diferents de la Mancomunitat, contra el tractament no autoritzat o il·lícit i contra la seua pèrdua, destrucció o mal accidental, mitjançant l'aplicació de **mesures tècniques o organitzatives** apropiades (article 5 del RGPD).

MATERIAL COMPLEMENTARI

- Nova Guia Protecció de dades en l'Administració Local per l'AEPD. Consulta [aquest enllaç](#) per a consultar la guia.
- Llei Reguladora de les Bases del Règim Local Consulta la norma en [aquest enllaç](#).
- Resolució de 17 de febrer de 2020, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Cooperació Autonòmica i Local, per la qual es dicten instruccions tècniques als Ajuntaments sobre la gestió del Padró municipal. Consulta la Resolució en [aquest enllaç](#).
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Consulta la Llei en [aquest enllaç](#).

NOTICIES

La Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) publica les següents notícies:

1. L'AEPD dona suport a la proposta de Pacte d'Estat 'Protegint la infància i adolescència en l'entorn digital'. Promoguda per l'Associació Europea per a la Transició Digital. La proposta de Pacte d'Estat està oberta a adhesions d'empreses, entitats socials i fundacions en la web <https://digitalforeurope.eu/pacto-menores-online>, on també es pot consultar el manifest. Pots consultar la Proposta de Pacte d'Estat en [aquest enllaç](#).
2. L'AEPD actualitza el seu Guia sobre l'ús de cookies per a adaptar-la a les noves directrius del Comitè Europeu de Protecció de Dades, qui va publicar al febrer de 2023 les Directrius 03/2022 sobre patrons enganyosos en xarxes socials. L'Agència incorpora a la nova versió de la Guia el criteri del Comitè Europeu, que recull que les accions d'acceptar o rebutjar cookies han de presentar-se en un lloc i format destacats, i totes dues accions han d'estar al mateix nivell, sense que siga més complicat rebutjar-les que acceptar-les. Consulta la guia en [aquest enllaç](#).
3. L'AEPD ha observat com algunes Administracions Públiques, principalment les administracions locals, no atenen, algunes de les seues ordres, la qual cosa suposa una infracció de la normativa de protecció de dades.

Per aquest motiu, s'ha destacat aquesta situació, incloent-hi un [nou apartat en la pàgina web](#) on es mostren aquelles Administracions Públiques que han sigut sancionades al llarg d'aqueix exercici per incompliment.